

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій
Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)
« ____ » _____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності,
освітньо-професійної програми «Менеджмент соціокультурної діяльності»
на тему: Формування менеджерських навичок в управлінні соціокультурною
діяльністю в роботі Органів студентського самоврядування (на прикладі ОСС
ІФСК СумДУ)

Здобувачки групи КД-91 Стократної Сніжани Олегівни

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання
ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне
джерело.

_____
(підпис) Сніжана СТОКРАТНА
(ім'я та прізвище здобувача)

Керівник професор, доктор філософських наук Андрій ЛЕБІДЬ

_____
(підпис)

АНОТАЦІЯ

Актуальність дослідження зумовлена тим, що соціокультурна діяльність в умовах сьогодення знаходиться на нижчому рівні аніж до пандемії COVID-19. Однак, саме студентство має свіжі сучасні ідеї та найбільшу можливість їх реалізації. Адже, у кожному закладі вищої освіти, згідно до закону України «Про вищу освіту» мають бути створені органи студентського самоврядування. Органи студентського самоврядування займаються представництвом студентства, захистом їх прав та інтересів, організацією якісного дозвілля, сприянням їх наукового, творчого та спортивного розвитку. Саме тому, кваліфікаційна робота

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження механізмів та інструментів формування менеджерських навичок в управлінні соціокультурною діяльністю в роботі ОСС. У роботі розглянуто компетентності необхідні у майбутньому для роботи менеджера соціокультурної діяльності, проаналізовано програмні документи з розвитку компетентностей, умінь та навичок та досліджено технології формування hard- та soft skills менеджера соціокультурної діяльності, проаналізовано нормативну регламентацію та окреслено основні напрями та форми діяльності органів студентського самоврядування, визначено впливав організації конкурсу «Золотий Інтеграл» на розвиток soft skills менеджера соціокультурної діяльності, розроблено рекомендації для голови та команди органів студентського самоврядування та для студентів спеціальності «Менеджмент соціокультурної діяльності».

У відповідності з метою дослідження використано наступні методи: теоретичні – аналіз, синтез та порівняння, емпіричні – спостереження, системний.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел (15 найменувань) та трьох додатків. Загальний обсяг роботи становить 52 сторінки (основний текст – 46 сторінок).

Ключові слова: органи студентського самоврядування, hard skills, soft skills, менеджер соціокультурної діяльності, менеджерські навички.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА НАВИЧОК МЕНЕДЖЕРА СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ВИМОГИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ.....	7
1.1 Навички майбутнього: які уміння будуть потрібні у роботі менеджера соціокультурної діяльності.....	7
1.2 Аналіз програмних документів з розвитку компетентностей, умінь та навичок менеджера соціокультурної діяльності: міжнародний та національний контекст.....	10
1.3 Технології формування та розвитку hard skills менеджера соціокультурної діяльності.....	15
1.4 Технології формування та розвитку soft skills менеджера соціокультурної діяльності.....	18
ВИСНОВКИ ЗА ПЕРШИМ РОЗДІЛОМ.....	20
РОЗДІЛ 2. Напрями та форми діяльності органів студентського самоврядування в СумДУ та на факультеті ІФСК, розвиток soft skills менеджера соціокультурної діяльності під час організації та проведення конкурсу «Золотий Інтеграл».....	21
2.1 Нормативна регламентація діяльності органів студентського самоврядування: національний та регіональний рівень.....	21
2.2 Основні напрями та форми діяльності органів студентського самоврядування в СумДУ та на факультеті ІФСК.....	24
2.3 Організація та проведення конкурсу «Золотий Інтеграл» як інструмент розвитку soft skills менеджера соціокультурної діяльності.	32
2.4 Рекомендації головам ОСС та командам студентського ректора і деканів/директорів факультетів/інститутів.....	39
ВИСНОВКИ ЗА ДРУГИМ РОЗДІЛОМ.....	42
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	48
ДОДАТКИ.....	51

ВСТУП

Актуальність. В умовах сьогодення соціокультурна діяльність в Україні знаходиться на значно нижчому рівні, аніж до пандемії COVID-19 та повномасштабного вторгнення в Україну. Її розвиток потребує свіжих ідей та думок сучасної молоді або молодих спеціалістів. Саме студентство наразі має найбільші можливості в створенні та реалізації соціокультурних продуктів, так як заклади вищої освіти (далі ЗВО) максимально підтримують ініціативи студентів. Також, згідно закону України про вищу освіту, у ЗВО та їх структурних підрозділів має бути створено органи студентського самоврядування (далі ОСС), які виступають невід'ємною частиною громадського самоврядування відповідного закладу [5].

Студентське самоврядування у Сумському державному університеті (далі СумДУ) - це право та можливість студентів вирішувати питання навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, а також брати участь в управлінні ним [10]. Також саме ОСС займаються організацією дозвілля для студентів. Завдяки такій формі діяльності учасники ОСС мають змогу сформувати в собі навички відповідальності, критичного мислення, менеджменту, вміння вирішувати соціальні та культурні проблеми, щонайменше на університетському рівні. Тож, організація дозвілля та соціокультурних заходів є невід'ємною ланкою роботи студентського самоврядування. Важливо зауважити, що більшість студентів, які є членами ОСС, не мають менеджерських навичок, тому навчаються цьому, будучи вже при посаді. Саме тому, активна участь в ОСС дає змогу сформувати та розвинути soft skills менеджера соціокультурної діяльності.

Об'єктом дослідження є соціокультурна діяльність ОСС.

Предметом дослідження є технології формування та розвитку soft skills менеджера соціокультурної діяльності.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження механізмів та інструментів формування менеджерських навичок в управлінні соціокультурною діяльністю в роботі ОСС.

Завданнями дослідження є:

1. Розглянути компетентності необхідні для роботи менеджера соціокультурної діяльності у майбутньому.
2. Проаналізувати програмні документи з розвитку компетентностей, умінь та навичок менеджера соціокультурної діяльності.
3. Дослідити технології формування та розвитку hard- та soft skills менеджера соціокультурної діяльності.
4. Проаналізувати нормативну регламентацію діяльності органів студентського самоврядування.
5. Окреслити основні напрями та форми діяльності органів студентського самоврядування в СумДУ та на факультеті ІФСК.
6. Визначити як організація та проведення конкурсу «Золотий Інтеграл» впливає на розвиток soft skills менеджера соціокультурної діяльності.
7. Розробити та надати рекомендації для голови ОСС, для ОСС та для студентів спеціальності МСКД.

Методи наукового дослідження. Для реалізації поставлених завдань та досягнення мети використано комплекс методів: *теоретичні* – аналіз, синтез та порівняння, які дозволили впорядкувати наукову літературу з даної теми, *емпіричні* – спостереження за процесом організації та проведення конкурсу «Золотий Інтеграл», *системний* – для розробки рекомендацій щодо формування менеджерських навичок.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що вперше було розглянуто організацію та проведення конкурсу «Золотий Інтеграл» як інструменту формування soft skills менеджера соціокультурної діяльності. З чого виокремлені найважливіші навички та надані рекомендації щодо їх розвитку.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дослідження обговорювались під час презентації роботи на кафедрі психології, політології та соціокультурних технологій Сумського державного університету. Результати кваліфікаційного дослідження також доповідалися на: VII Всеукраїнському науково-методичному семінарі «Формування сучасної парадигми менеджмент-освіти у соціокультурній сфері» (Київ, 4-5 квітня 2023 р., тема доповіді: «Система управління соціокультурною діяльністю в органах студентського самоврядування»); X Всеукраїнська наукова конференція студентів, аспірантів, викладачів та співробітників «Суспільно-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства» (Суми, 27-28 квітня 2023 р., тема доповіді: «Студентське самоврядування у суспільно-політичному житті країни»); VI Всеукраїнська науково-практична студентська онлайн-конференція «Наукова спільнота студентів XXI століття» (Суми, 8 червня 2023 р., тема доповіді: «Студентське самоврядування як інструмент демократизації системи освіти»).

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що обґрунтовано участь в органах студентського самоврядування для формування та розвитку менеджерських навичок. Результати дослідження можуть бути використані головами та командами ОСС, а також студентами спеціальності «Менеджмент соціокультурної діяльності».

Структура та обсяг роботи. Досягнення мети і вирішення завдань дослідження відображені у змісті роботи, який складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел (15 найменувань) та трьох додатків. Загальний обсяг роботи становить 52 сторінки (основний текст – 46 сторінок).

РОЗДІЛ 1. РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА НАВИЧОК МЕНЕДЖЕРА СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ВИМОГИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ

1.1 Навички майбутнього: які уміння будуть потрібні у роботі менеджера соціокультурної діяльності

Менеджер соціокультурної діяльності - це фахівець, який займається організацією та управлінням різноманітних культурно-освітніх та соціальних заходів, проектів та програм. Він має виконувати широкий спектр завдань, пов'язаних з організацією та координацією заходів. До основних навичок менеджера соціокультурної діяльності належать знання сучасних тенденцій та інновацій в культурній та соціальній сферах, навички комунікації та управління проектами, здатність аналізувати та оцінювати інформацію, творчість та ініціативність. Але для ефективної роботи та затребуваності на ринку праці важливо враховувати зміни у світі. Для початку варто звернути уваги на контури майбутнього та окреслити ключові тренди. Варто зауважити, що майбутнє - це складний та багатовимірний процес, який залежить від багатьох факторів, таких як технологічний розвиток, політичні та соціальні зміни, екологічні кризи та ін. Однак, можна виокремити кілька напрямків, які можуть стати характерними для майбутнього.

1. Технологічні зміни. Буде розвинений штучний інтелект та метасвіт.

2. Зростання міського населення: швидке зростання населення мегаполісів може призвести до соціальних та екологічних проблем.

3. Екологічні проблеми: збільшення кількості викидів вуглекислого газу, забруднення води та повітря можуть призвести до негативних наслідків для здоров'я людей та екосистеми.

4. Розвиток електромобілів та розвиток "зеленої енергетики". В умовах зміни клімату та зростання екологічних проблем, очікується збільшення розвитку "зелених" технологій, зокрема електромобілів та електростанцій на відновлюваних джерелах енергії.

5. Зміни у працевлаштуванні: зміна працевлаштування внаслідок автоматизації та роботизації деяких видів праці можуть вплинути на ринок праці та потреби людей.

6. Очікується збільшення значення економіки, заснованої на знаннях та інформації, розвиток криптовалют, зменшення використання шкідливих джерел енергії.

7. Зміни в політичній сфері, такі як зростання значення соціальних мереж у політичних процесах, зміна ставлення до демократії та прав людини.

8. Збільшення ролі електронної комерції та онлайн-сервісів у житті людей. Це може призвести до змін в ринку праці та відносин між бізнесом та споживачами.

9. Збільшення віддаленої роботи, після пандемії COVID-19, що призведе до того, що люди будуть дедалі більше інтровертами [3].

Цей перелік не є повним списком, а лише найбільш очевидними і важливими. Спираючись на вище перераховані контури майбутнього, можна виділити і навички, що будуть необхідні у роботі для майбутнього, що напряду залежать від технологічних, економічних та соціальних тенденцій.

Першочергово, це гнучкість та адаптативність. Враховуючи швидкий розвиток штучного інтелекту та нейронної мережі, а також виклики у вигляді воїн (сьогодні це особливо актуально для українців), людям необхідно швидко пристосовуватися до змін та розвиватися для конкуренто спроможності.

Комп'ютерна грамотність та аналітичність. Знання технологій, розуміння програмного забезпечення, здатність збирати та аналізувати інформацію вже стали основою для багатьох професій.

Творчість та інноваційність. Здатність думати інноваційно та розвивати нові ідеї.

Лідерство – вмiти керувати процесом та мотивувати iнших до досягнення результатiв.

Навички самоорганiзацiї та тайм-менеджменту – ефективне планування власного часу.

Соцiальнi комунiкацiйнi навички – з розширенням глобального ринку та комунiкацiєю через рiзнi канали, навички ефективноi комунiкацiї та спiлкування будуть дуже важливими. Ними є презентацiя, переговори, продажi, побудова соцiальних мереж, залучення мiльйонних мас людей, соцiальна iнженерiя.

Етика та соцiальна вiдповiдальнiсть – зростання свiдомостi про соцiальну вiдповiдальнiсть пiдприємств та органiзацiй.

Емоцiйний iнтелект – усвiдомлення та розумiння власних та чужих емоцiй, керування власними емоцiями, а також вмiння ефективно спiлкуватися та взаємодiяти з iншими. Цi навички стають особливо важливими в сучасному свiтi, де взаємодiя з людьми з рiзних культур та фонiв стає все бiльш розповсюдженою.

А також iнженерiя та дизайн, проектування метавсесвiтiв, робототехнiка, бiоiнженерiя тощо [2].

За дослiдженням центру «Розвитку корпоративної соцiальної вiдповiдальностi» топ навичками 2030 року стануть: вмiння вчитись, застосовувати новi iнформацiйнi та комунiкативнi технологiї та аналітичне мислення [15].

Отже, враховуючи вищезазначене, можемо пiдсумувати, що навички необхіднi для майбутнього залежать вiд технологiчних, економiчних, полiтичних, соцiальних тощо змiн у свiтi. Таким чином, для конкурентностi на ринку працi важливо пiдлаштовуватися пiд сучаснi тенденцiї. Для менеджера соцiокультурною дiяльностi можна видiлити наступнi навички, якi будуть необхідними у майбутньому: креативнiсть, гнучкiсть, iнновацiйнiсть, комп'ютерна та цифрова грамотнiсть, лiдерство, етичнiсть, навички тайм-менеджменту, аналітичнi, соцiальнi навички, емоцiйний iнтелект.

1.2 Аналіз програмних документів з розвитку компетентностей, умінь та навичок менеджера соціокультурної діяльності: міжнародний та національний контекст

Менеджер соціокультурної діяльності - це фахівець, який відповідає за організацію та проведення соціокультурних заходів та проектів, таких як концерти, фестивалі, виставки, мистецькі заходи та інше. Для виконання цієї роботи, вимагається спеціальні знання та навички. Існує декілька міжнародних документів, які визначають компетентності, уміння та навички менеджера соціокультурної діяльності. Найбільш важливі з них:

Конвенція про захист та просування різноманітності культурного виразу (UNESCO, 2005) була прийнята з метою захисту та просування культурної різноманітності, яка є ключовою складовою людської спадщини та має велике значення для сталого розвитку та міжкультурного діалогу. Крім того, документ зазначає, що розвиток культури має бути підтриманий за допомогою компетентних менеджерів соціокультурної діяльності. Конвенція наголошує на важливості захисту прав творців та доступу до культурної спадщини, а також на необхідності сприяння культурним обмінам та співпраці між різними країнами. Для менеджерів соціокультурної діяльності ці принципи особливо важливі при організації міжнародних культурних заходів та сприянні культурному діалогу між різними країнами та культурами [7].

Рамкова концепція компетенцій для 21 століття (OECD, 2005) - цей документ визначає ключові компетенції, які повинні бути розвинуті в освітніх системах, щоб підготувати людей до життя та роботи в сучасному світі. До них належать: соціальна, комунікаційна, креативна та інноваційна, етична, аналітична компетенції. Вони є важливими для менеджера соціокультурної діяльності, оскільки дозволяють ефективно спілкуватися з різними групами людей, працювати у складних і змінних соціокультурних контекстах, керувати проектами та забезпечувати взаємодію між культурними спільнотами [13].

Стратегія розвитку ключових компетентностей для підтримки конкурентоспроможності та інноваційності в Європейському Союзі (Key Competences for Lifelong Learning) - це документ, що визначає вісім ключових компетентностей, які є необхідними для розвитку особистості та успішного функціонування у сучасному світі. Серед цих компетентностей є "культурна обізнаність та самовираження", "соціальні та громадянські компетентності" та "підприємницькі компетентності", які можуть бути корисними для менеджера соціокультурної діяльності [14].

Міжнародна стандартна класифікація освіти (International Standard Classification of Education - ISCED) - це система класифікації освіти, яка використовується у багатьох країнах світу. ISCED визначає вісім рівнів освіти, кожен з яких характеризується певним рівнем складності та компетентностей. Менеджер соціокультурної діяльності зазвичай відноситься до категорії фахівців з сфери культури, мистецтва та дозвілля. У рамках ISCED менеджер соціокультурної діяльності відноситься до 6 рівня освіти (вища освіта), який передбачає отримання вищої освіти на рівні бакалавра або магістра. Згідно з ISCED, для професії менеджера соціокультурної діяльності вимагається вища освіта на рівні бакалавра або магістра. Крім того, для успішної роботи в цій сфері, фахівцю потрібно мати такі знання та навички:

- знання культурології, історії мистецтва та музичної теорії;
- розуміння організаційних процесів та навички управління проектами;
- вміння працювати з громадськістю та спілкуватися з людьми різного віку та соціального статусу;
- навички маркетингу та реклами;
- знання правової бази, що регулює соціокультурну діяльність;
- креативність та вміння генерувати ідеї.

Для досягнення успіху в цій професії, фахівцю також необхідно бути стресостійким, гнучким та відкритим до нових ідей та технологій [9].

На національному рівні ми можемо розглянути наступні документи.

Концепція розвитку менеджерів культури та мистецтва в Україні до 2025 року. Цей документ був затверджений Міністерством культури та інформаційної політики України та містить стратегію розвитку компетентностей, умінь та навичок менеджерів культури та мистецтва в Україні. Зокрема, концепція передбачає формування таких компетентностей менеджерів культури та мистецтва, як:

- управління проектами в культурній сфері; маркетинг та PR в культурній сфері;
- фінансовий менеджмент в культурній сфері;
- культурна дипломатія та міжнародна співпраця в культурній сфері;
- знання законодавства, що регулює культурну діяльність.

Крім того, менеджери культури та мистецтва повинні мати відповідні вміння та навички, такі як:

- комунікативні навички, необхідні для ефективною співпраці з іншими учасниками культурної сфери та іншими зацікавленими сторонами; організаційні вміння, необхідні для планування та координації культурних заходів і проектів;
- аналітичні та стратегічні навички, необхідні для ефективного планування розвитку культурної сфери;
- творчість та інноваційність, необхідні для забезпечення розвитку культурної сфери та підтримки нових творчих ідей та проектів.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 028 "Менеджер соціокультурної діяльності" для вищих навчальних закладів. Ця програма була розроблена Міністерством культури та інформаційної політики України для вищих навчальних закладів, що надають освітні програми з менеджменту культури. Вона містить модулі, що охоплюють різні аспекти роботи менеджера культури, включаючи маркетинг, фінанси та управління проектами. Вона визначає такі компетентності, вміння та навички:

- розуміння основ соціології, психології, культурології, теорії та історії культури, мистецтва та культурних процесів;

- знання та розуміння інформаційної та комунікаційної технологій;
- уміння планувати, організовувати та здійснювати діяльність в галузі культури та мистецтва;
- навички проведення культурно-мистецьких заходів та подій; уміння взаємодіяти з різними стейкхолдерами (співробітники, артисти, донори, громадські організації тощо);
- навички презентації та публічних виступів;
- уміння аналізувати та оцінювати культурні та мистецькі проекти з точки зору ефективності та соціальної відповідальності;
- знання про законодавство в галузі культури та мистецтва;
- уміння використовувати креативні та інноваційні підходи в своїй діяльності [11].

Освітня програма спеціальності 028 "Менеджмент соціокультурної діяльності» Сумського державного університету. Цей документ містить перелік предметів та дисциплін, які вивчають студенти на спеціальності "Менеджмент культури" у вищих навчальних закладах України, а також перелік компетентностей, якими має оволодіти студент.

На спеціальності 028 "Менеджмент соціокультурної діяльності" СумДУ студенти набувають такі компетентності: інклюзивну, загальні та фахові.

Інклюзивна компетентність включає у себе здатність до розв'язку складних спеціалізованих задач та практичних проблем у професійній діяльності.

Загальні компетентності є такими як: здатність генерувати нові ідеї, спілкуватися іноземною мовою, працювати в міжнародному контексті, розробляти та управляти проектами, діяти соціально відповідально і свідомо тощо.

Фахові компетентності:

- знання про теорію та практику управління в галузі соціокультурної діяльності;

- вміння проводити аналіз та стратегічне планування діяльності у галузі культури та мистецтва;
- навички організації та керування проектами в культурі та мистецтві;
- знання про правове та фінансове забезпечення культурних заходів та проектів;
- комунікаційні вміння та навички роботи з громадськістю тощо [12].

Аналіз програмних документів з розвитку компетентностей, умінь та навичок менеджера соціокультурної діяльності в міжнародному та національному контекстах показує, що ця професія є важливою для розвитку культурної та туристичної галузей, а також підтримки національної ідентичності та культурного розвитку країни. На міжнародному рівні, в програмах з розвитку менеджменту культури та мистецтва, ставиться акцент на розвиток навичок управління культурними проектами, фінансового планування та розробки стратегій залучення громадських організацій та інших зацікавлених сторін. Також, враховуючи різноманітність культурних індустрій, в програмах надається увага розвитку спеціальних компетенцій в окремих сферах культурної діяльності, таких як музейна справа, театральне мистецтво, кінематографія, музичне мистецтво, література та інші. В Україні, у програмах з розвитку менеджменту соціокультурної діяльності, наголошується на формуванні компетенцій у галузі управління культурними проектами, фінансового менеджменту, маркетингу та реклами, взаємодії з громадськістю та державними структурами. Крім того, в програмах надається увага формуванню загальнокультурних компетенцій, таких як культурологія, історія та теорія культури, етика та естетика, а також спеціальних компетенцій з окремих галузей культурної діяльності. Отже, можна зробити висновок, що хоча існують загальновизнані компетентності, які повинен мати менеджер культури, національні програми мають свої особливості, які відображають специфіку культурної та мистецької сфери країни, де вони розробляються.

1.3 Технології формування та розвитку hard skills менеджера соціокультурної діяльності

Hard skills, як і м'які навички (soft skills), є об'єктом дослідження в наукових дослідженнях з психології, освіти, соціології та інших галузях.

За Н. Длугунович, hard skills – це професійні, технічні, точні навички, що пов'язані з діяльністю в галузі формалізованих технологій та позначають розуміння й знання конкретних професійних завдань [3]. Hard skills - це конкретні технічні знання та навички, які необхідні для виконання конкретних завдань. Наприклад, знання певних програм, математичних формул, проектування, роботи з обладнанням, вміння програмувати тощо. Hard skills можуть бути виміряні тестами або іншими об'єктивними методами та звичайно оцінені за допомогою конкретної метрики.

Hard skills для менеджера соціокультурної діяльності можуть включати:

Знання про культуру і суспільство, включаючи історію, традиції, мистецтво, музику, літературу та інші аспекти.

Менеджер соціокультурної діяльності повинен мати знання про маркетинг та рекламу, а також здатність створювати стратегії забезпечення соціокультурних заходів та проєктів.

Навичка управління проєктами, якою має володіти професіонал включає планування, виконання та контроль за проєктами.

Менеджер соціокультурної діяльності повинен мати розуміння фінансових аспектів своєї роботи, включаючи бюджетування, фінансовий аналіз та звітність.

Менеджер повинен бути орієнтованим на інформаційні технології, включаючи знання про соціальні мережі, роботу з базами даних.

Hard skills менеджера соціокультурної діяльності навички, що пов'язані з конкретною галуззю, в якій він діє, технічні знання, вміння працювати зі швидкими інструментами та програмами, а також вміння аналізувати,

планувати та керувати проектами. Їх цілком можливо сформувати та розвивати у собі.

Наприклад відвідування курсів та тренінги. Сучасний менеджер соціокультурної діяльності повинен постійно вдосконалюватися, щоб залишитися в тренді та бути конкурентоспроможним.

Практичні вправи та проекти. Практичне використання знань та навичок є дуже важливим для розвитку *hard skills*. Можливість взяти участь у проектах та набути знань у реальних ситуаціях допоможе закріпити навички та підвищити ефективність роботи.

Менторство та наставництво є дуже ефективним способом навчання, особливо для менеджерів соціокультурної діяльності, які мають багато практичного досвіду. Ментор може допомогти зрозуміти нюанси роботи в галузі та підвищити рівень компетентності.

Участь у конференціях та семінарах. Конференції та семінари дають можливість ознайомитися з новими тенденціями в галузі.

Стажування або робота на початковій посаді може допомогти менеджеру отримати практичний досвід у сфері соціокультурної діяльності та розвинути *hard skills*, такі як управління проектами та аналітикою.

Читання професійної літератури та перегляд відео уроків. Існує багато книг, статей і відео уроків, які можуть допомогти менеджеру розвинути свої *hard skills*.

Робота в команді та практичні завдання. Працюючи в команді з іншими фахівцями в області соціокультурної діяльності, менеджер може отримати досвід роботи з базами даних, медіа-планування, взаємодії з клієнтами, а також розвивати комунікативні та керівництво навички.

Співпраця зі спеціалістами з різних областей діяльності, наприклад з аналітиками, маркетологами, PR-фахівцями тощо. Таким чином менеджер може отримати нові знання та досвід у різних сферах.

Робота з базами даних та інструментами аналітики такими як Google Analytics, SEMRush, Ahrefs, або інші дані, наприклад, CRM-системи, які призведуть до покращення професійної компетентності.

Використання спеціалізованих програм та інструментів. Для роботи в області соціокультурної діяльності менеджер може використовувати різноманітні програми та інструменти для управління проектами, аналізу даних, маркетингу, медіа-планування та інших завдань.

Онлайн-курси та вебіари. В Інтернеті є безліч онлайн-курсів та вебінарів, які спеціалізуються на різних аспектах соціокультурної діяльності.

Розвиток особистих компетенцій, таких як емоційний інтелект, лідерство, комунікативні навички та інші, є основними менеджера соціокультурної діяльності та його *hard skills*.

Отже, технології формування та розвитку *hard skills* менеджера соціокультурної діяльності можуть бути дуже різноманітними і включати в себе такі елементи, як навчання, тренінги, відвідування конференцій та семінарів, онлайн-курси та вебіари, робота з ментором, використання спеціалізованих програм та інструментів. Важливо зазначити, що розвиток *hard skills* є постійним процесом, і менеджер повинен залишати час та зусилля для постійного вдосконалення своїх професійних навичок. Регулярне використання цих технологій може допомогти менеджеру знайти нові інструменти та методи роботи, підвищити ефективність своєї роботи та досягти поставлених цілей.

1.4 Технології формування та розвитку soft skills менеджера соціокультурної діяльності

Soft skills - це навички, які не стосуються безпосередньо технічних знань та професійної експертизи, але є важливими для успішної роботи та взаємодії з іншими людьми. Ці навички включають, зокрема, комунікацію, лідерство, тайм-менеджмент, співпрацю, креативність, критичне мислення, емоційний інтелект, культурну грамотність та інші. Soft skills важливі для розвитку професійної кар'єри, успішної роботи в команді, взаємодії з клієнтами та партнерами, а також для досягнення загальних цілей організації чи проекту. На-відміну від hard skills їх дуже важко якимось чином виміряти і оцінити.

Soft skills є невід'ємною частиною професійної діяльності менеджера соціокультурної сфери. Ці навички допомагають взаємодіяти зі всіма людьми, вирішувати конфлікти та досягати успіху у своїй роботі.

Для менеджера соціокультурної діяльності можуть бути такими:

- комунікативність – дуже важливо вміти спілкуватися з людьми різних вікових груп, національностей та соціальних верств. Менеджер повинен бути відкритим та чуйним до потреб та побажань своїх клієнтів та співробітників;
- лідерство – професіонал має вміти керувати командою та бути прикладом для інших. Він повинен бути мотиватором та орієнтуватися на досягнення спільних цілей;
- емоційний інтелект – вміння усвідомлювати та розуміти свої та чужі емоції. Для менеджера це необхідно для уникнення конфліктів та збереженні позитивного настрою як в команді, так і при роботі з клієнтами.
- творчість та інноваційність – хороший менеджер має бути готовим до сучасних викликів, вміти шукати нові цікаві ідеї для залучення більшої кількості клієнтів;
- ораторське мистецтво – менеджер має вміти впевнено, переконливо говорити.

Більшість цих навичок здобувається та розвивається протягом життя: під час навчання, відвідування різноманітних гуртків, культурного розвитку (походи до галерей, музеїв, на концерти тощо). Але також ці навички можна розвивати у собі додатково.

Однією з технологій формування та розвитку soft skills є тренінгова практика. Тренінги можуть бути зосереджені на конкретних навичках, наприклад, комунікації, лідерства, креативності тощо.

Ще одна технологія – це культурна програма. Вона може включати в себе походи в музеї, театри, галереї, на концерти, та інші події, які швидко розвинути естетичний смак та розширяють культурний кругозір.

Також важливо розвивати свої soft skills через самоосвіту. Менеджер може самостійно вивчати літературу та статті з теми soft skills, слухати вебінари, дивитися відео уроки тощо.

Ще ефективною технологією є робота в команді. Робота в команді допоможе розвинути навички співпраці, лідерства, медіації тощо.

Важливо також відзначити, що розвиток soft skills потребує часу та практики. Менеджер повинен регулярно використовувати свої навички в роботі та знаходити можливості для їх розвитку.

Отже, технології формування та розвитку soft skills можуть включати в себе самоосвіту, роботу в команді, тренінги, курси, вебінари тощо. Важливо розуміти, що soft skills спрямовані саме на безпосередній контакт з людиною. Тому, для менеджера соціокультурної діяльності важливо відчувати емпатію, бути вмілим оратором та відкритим до спілкування. Регулярна робота над розвитком цих навичок сприятиме в майбутній професійній діяльності.

Висновки за першим розділом

Підводячи підсумок за першим розділом, зауважимо, що в результаті дослідження було визначено основні теоретичні засади необхідні для подальшої практичної частини роботи.

1. Було досліджено навички майбутнього необхідні для менеджера соціокультурної діяльності. Вони в себе включають: гнучкість, інноваційність, креативність, лідерство, емоційний інтелект, етичність, цифрова грамотність, аналітичні та соціальні навички. Таким чином, ми окреслили вектор спрямування на здобуття необхідних навичок під час реалізації кваліфікаційної роботи.

2. Проаналізувавши програмні документи з розвитку компетентностей, умінь та навичок менеджера соціокультурної діяльності у міжнародному та національному контексті, було визначено різницю між підходами. Так, у міжнародних документах акцентовано на розвитку навичок управління культурними проектами, фінансового планування та розробки стратегій залучення громадських організацій та інших зацікавлених сторін. В той час, як в Україні також важливим є PR та реклама, взаємодія з державними структурами та формування загальнокультурних компетенцій.

3. Досліджено різницю між hard- та soft skills, яка полягає у тому, що hard skills – це навички, що пов’язані безпосередньо з професійною діяльністю, які можливо виміряти та оцінити, в той час як soft skills – більш універсальні навички, пов’язані із взаємовідносинами між людьми, емоційним інтелектом, ораторством тощо. Було виявлено технології формування та розвитку цих навичок, які полягають у опануванні відповідної літератури, відвідуванні курсів, тренінгів та вебінарів, використанні відповідних програм та інструментів (для hard skills), роботі в проєктних групах, відвідуванні культурних установ, тренінгів (для soft skills).

РОЗДІЛ 2. НАПРЯМИ ТА ФОРМИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В СУМДУ ТА НА ФАКУЛЬТЕТІ ІФСК, РОЗВИТОК SOFT SKILLS МЕНЕДЖЕРА СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСУ «ЗОЛОТИЙ ІНТЕГРАЛ»

2.1 Нормативна регламентація діяльності органів студентського самоврядування: національний та регіональний рівень

Студентське самоврядування є невід'ємною частиною студентського життя, що формує ні тільки лідерські навички та дає можливість самовираженню молоді, а й залучає її до громадської активності та суспільно-політичної участі.

Діяльність органів студентського самоврядування (далі ОСС) керується дійсним законом України про вищу освіту статтею 40. Відповідно до цього закону студентське самоврядування визнається важливою складовою системи вищої освіти в Україні, а студенти мають право формувати свої органи студентського самоврядування на основі демократичних засад та принципу рівності. ОСС мають право представляти і захищати інтереси студентів, займатися організаційною, соціальною, культурною та спортивною діяльністю, сприяти підвищенню якості освіти та створенню сприятливих умов для навчання. Закон також передбачає, що студентське самоврядування має право залучати студентів до участі в прийнятих рішеннях, контролювати якість освіти, вносити пропозиції щодо покращення умов навчання, захищати права та інтереси студентів. Згідно закону "Про вищу освіту", студентське самоврядування також може бути регламентовано положеннями, правилами або іншими документами, які приймаються конкретними вищими навчальними закладами в Україні. Ці документи встановлюють більш детальні правила щодо складу студентських органів, процедур виборів, повноважень та

інших аспектів діяльності студентського самоврядування в конкретному університеті чи вищому навчальному закладі [2].

Студентське самоврядування у Сумському державному університеті (далі СумДУ) - це право та можливість студентів вирішувати питання навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, а також брати участь в управлінні ним [10]. Згідно положенню про студентське самоврядування СумДУ, основні завдання ОСС полягають не тільки у захисті прав та інтересів студентів, сприянні виконанню студентами своїх обов'язків, а також у сприянні науковій та творчій діяльності студентів, поліпшенні умов відпочинку та залученні студентів до реалізації державної молодіжної політики. Відповідно до чинного законодавства України і закону про основні засади молодіжної політики, молодіжна політика - напрям державної політики, спрямований на створення соціально-економічних, політичних, організаційних, правових умов і гарантій для соціалізації та інтеграції дітей та молоді в суспільні процеси, що здійснюються в інтересах дітей та молоді та за їх участю [6]. Тобто, студентське самоврядування підпадає під визначення даного терміну.

Одним з обов'язків студентського самоврядування, згідно законодавства, є проведення організаційних, просвітницьких, оздоровчих, спортивних та інших заходів. А згідно положення СумДУ про ОСС, одним з напрямків роботи є – культурно-масова діяльність. Спираючись на те, що студентське самоврядування є не тільки практикою прояву управлінських навичок та самовираження, а й безпосередньо виконанням молодіжної політики, то варто зазначити, що у його діяльності також виконуються зобов'язання прописані у Міжнародному пакті про економічні, соціальні і культурні права та Загальній декларації прав людини. Так у статті 15 зазначено, що держави-учасниці Пакту для його виконання мають вживати заходи, що включають ті, які є необхідними для охорони, розвитку і поширення досягнень науки та культури [8]. Загальна декларація прав людини

у статті 27 зазначає, що: «Кожна людина має право вільно брати участь у культурному житті громади, втішатися мистецтвом, брати участь у науковому прогресі і користуватися його благами» [4].

Отже, управління в соціокультурній сфері в роботі органів студентського самоврядування базується на принципах, прописаних у законодавстві України та положенні про органи студентського самоврядування закладу вищої освіти.

2.2 Основні напрями та форми діяльності органів студентського самоврядування в СумДУ та на факультеті ІФСК

Органи студентського самоврядування в Сумському державному університеті (СумДУ) займаються різноманітними напрямками та формами діяльності, спрямованими на покращення студентського життя та розвиток студентської спільноти, керуючись положенням про ОСС. Основними напрямками є:

- інформаційна робота;
- спортивно-масова робота;
- профорієнтаційна робота;
- соціально-побутова робота;
- адаптаційна робота;
- навчально-наукова робота;
- культурно-масова робота [1].

Інформаційна робота є одним з важливих напрямів діяльності органів студентського самоврядування. Вона полягає у забезпеченні потоку інформації між органами студентського самоврядування, університетською адміністрацією та студентською спільнотою. Основна суть інформаційної роботи включає наступні аспекти:

- збір інформації – ОСС відстежують та збирають різноманітну інформацію, яка стосується студентського життя, навчання, заходів, прав та обов'язків студентів. Це можуть бути новини з університету, розклади занять, інформація про конкурси, стипендії, соціальні пільги тощо;
- поширення інформації – після збору інформації ОСС поширюють її серед студентської спільноти. Це може включати створення студентських електронних розсилок через особисті кабінети, використання соціальних медіа, організацію зустрічей та інформаційних заходів;

– комунікація зі студентами – ОСС в першу чергу виступають посередником між студентами і університетською адміністрацією. Вони створюють канали комунікації, де студенти можуть висловлювати свої пропозиції, питання та скарги, а потім передають їх до відповідних інстанцій та намагаються знайти рішення;

– інформування про заходи та активності – розповсюдження інформації серед студентської спільноти про різноманітні заходи, активності та проекти, які ОСС організують або підтримують;

– популяризація студентського життя – інформаційна робота ОСС спрямована на популяризацію студентського життя та досягнень студентів. Вони активно виступають з інформацією про студентські ініціативи, успіхи студентів у науковій, культурній, спортивній сферах, їхню участь у конкурсах та змаганнях;

– забезпечення звітності ОСС – згідно до положення, ОСС відкритий орган, який має регулярно звітувати щодо своєї роботи. Саме тому, на офіційних сторінках ОСС мають бути фото/відео звіти щодо проведених заходів, тренінгів, конференцій тощо.

Суть спортивно-масової роботи включає наступні аспекти:

– організація спортивних змагань, турнірів або інших форматів спортивних змагань серед студентів факультету або університету та викладачів, наприклад з футболу, волейболу, шахів тощо;

– фізична активність та рекреація (спільні тренування, заняття фітнесом, рухливі ігри, прогулянки та інші активності для підтримки здорового способу життя студентів);

– участь в університетських спортивних заходах таких, як спортекіада, міжфакультетські змагання з футболу, тощо;

– залучення до спортивних клубів та секцій СумДУ;

– спортивно-масова робота сприяє соціальній інтеграції студентів, формуванню командного духу та співпраці, а також розвитку лідерських якостей, толерантності, взаєморозуміння та підтримки між студентами.

Ці напрями діяльності спортивно-масової роботи органів студентського самоврядування допомагають підтримувати здоровий спосіб життя студентів, сприяти їхньому фізичному та соціальному розвитку, а також підтримувати спортивні досягнення та зацікавленість у спорті.

Профорієнтаційна робота полягає у наданні інформації, консультуванні та підтримці абітурієнтів та студентів у процесі вибору професійного шляху і розвитку кар'єри. Основні аспекти профорієнтаційної роботи включають:

– інформування про професійні можливості, забезпечення актуальною інформацією про різні професійні галузі, спеціальності та кар'єрні можливості;

– консультування студентів, щодо різних можливостей навчання, стажування, програм обміну та інших ресурсів, які можуть допомогти у розвитку кар'єри;

– організація профорієнтаційних заходів (ярмарки вакансій, дні кар'єри, тренінги з підготовки до співбесід, майстер-класи з резюме тощо);

– підтримка кар'єрного розвитку (поширення інформації та допомога з стажуваннями, практикою, менторськими програмами) тощо.

Мета профорієнтаційної роботи органів студентського самоврядування полягає у підтримці абітурієнтів та студентів у важливому життєвому виборі - виборі професії та кар'єри. Вони створюють умови для інформованого рішення та розвитку студентів, щоб вони могли знайти своє місце в професійному світі та досягти успіху у своїй обраній сфері.

Роль соціально-побутової роботи полягає у забезпеченні соціальної підтримки та поліпшенні побутових умов студентів. Основні аспекти соціально-побутової роботи включають:

- матеріальну підтримку, наприклад стипендіальна підтримка, організація благодійних акцій та збору пожертв для допомоги студентам у потребі;
- житлове питання: ОСС можуть допомагати студентам у вирішенні житлових питань, зокрема, шляхом організації пошуку кімнат у гуртожитку або підселення, поширення інформації про можливості проживання, сприяння у вирішенні проблем, пов'язаних з житлом;
- соціальна підтримка (створення клубів, груп підтримки, психологічна допомога, організацію заходів зі здоров'я та самопідготовки, а також надання інформації про доступні соціальні послуги та ресурси);
- побутові послуги (надання пральних машин, прокат спорядження, підготовка обідів тощо).

Метою соціально-побутової роботи ОСС є поліпшення якості життя студентів, надання підтримки у складних ситуаціях та створення сприятливих умов для їхнього навчання та розвитку. Це допомагає студентам зосередитися на своїй освітній та особистісній гармонії та досягненні успіху.

Суть адаптаційної роботи полягає в створенні умов для успішної адаптації нових студентів до університетського середовища та сприянні їхньому включенню в студентську спільноту. Основні аспекти адаптаційної роботи включають:

- орієнтаційні заходи, тобто заходи для ознайомлення з університетським середовищем, корпусами, основними ресурсами та послугами. Це можуть бути екскурсії, лекції, зустрічі з представниками університетських служб, ярмарки інтересів та інші заходи, спрямовані на орієнтацію новачків;
- менторська підтримка: в СумДУ ОСС організують школи студентських кураторів і прикріплюють до кожної академічної групи першого курсу по 2 студентських куратора. В їх обов'язки входить підтримка, поради, ділитися своїм досвідом і знаннями, а також допомога у вирішенні потенційних проблем чи труднощів;

- соціальна інтеграція полягає в залученні першокурсників до заходів, які допомагають створити дружню та сприятливу атмосферу, познайомитися з іншими студентами та знайти нових друзів;

- інформаційна підтримка: надання першокурсникам необхідної інформації про навчальні плани, розклади занять, правила університету, доступні ресурси, бібліотеки та інші корисні деталі.

Метою адаптаційної роботи органів студентського самоврядування є забезпечення успішної і комфортної адаптації першокурсників до університетського життя, сприяння їхньому включенню в студентську спільноту та підтримка їхнього особистісного та академічного розвитку.

Навчально-наукова робота є одним з важливих напрямів діяльності органів студентського самоврядування. Її суть полягає в підтримці і розвитку академічного середовища та стимулюванні наукової діяльності серед студентів. Основні аспекти навчально-наукової роботи включають:

- організацію наукових тренінгів для навчання оформлення наукових робіт;

- ініціювання та організація наукових конференцій та семінарів;

- організація оцінювання якості освіти в СумДУ;

- організація заходів «Віч-на-віч з деканом» та «Віч-на-віч з ректором»;

- підтримка студентських наукових гуртків та проектів (фінансова або організаційна);

- популяризація наукових досягнень та цікавих відкриттів серед студентів;

- розвиток академічних навичок: організація тренінгів, семінарів та майстер-класів, спрямованих на розвиток академічних навичок студентів, таких як наукове письмо, публічні виступи, методи дослідження та аналізу;

- ознайомлення студентів з Академічною доброчесністю.

Метою навчально-наукової роботи органів студентського самоврядування є стимулювання академічного розвитку студентів, поширення наукових знань та підтримка науково-дослідницької діяльності університетської спільноти.

Роль культурно-масової роботи ОСС полягає в організації та проведенні різноманітних культурних заходів та масових подій для студентської спільноти. Основні аспекти культурно-масової роботи включають:

- організація культурних заходів, таких як квартирники, танцювальні вечірки та інші;
- організація тематичних вечорів та фестивалів, присвячених різним культурам, народам, святкам або специфічним темам;
- організація творчих майстерень та курсів (наприклад, живопис, фотографія, музика, танці, акторське мистецтво та інші);
- підтримка студентських культурних проєктів (виділення фінансових ресурсів, допомога у пошуку приміщень для репетицій та виступів, сприяння організації концертів, вистав, виставок).

Метою культурно-масової роботи органів студентського самоврядування є створення культурно насиченого середовища на кампусі, підтримка творчості та розвиток культурних інтересів студентів.

Однак, основні форми діяльності органів студентського самоврядування СумДУ включають: організацію заходів і подій; представницьку роботу; розробку та реалізацію проєктів; консультативну роботу та освітню діяльність.

Організація студентського життя. ОСС організують та проводять різноманітні заходи та події, такі як конференції, семінари, тренінги, дискусії, конкурси, спортивні змагання, культурні вечори та багато інших. Ці заходи спрямовані на задоволення потреб та інтересів студентів, розвиток їхніх навичок та спілкування, а також сприяють побудові активної та згуртованої студентської спільноти.

Представницька робота – ОСС провідник між студентською спільнотою та університетською адміністрацією. ОСС виступають голосом студентів,

висувають їхні інтереси та потреби, допомагають вирішувати проблеми та питання, пов'язані з навчанням, життям в гуртожитках та іншими аспектами студентського досвіду.

Розвиток академічного середовища. ОСС займаються розробкою та реалізацією різноманітних проектів, спрямованих на поліпшення умов навчання та життя студентів. Це можуть бути проекти з модернізації студентських приміщень, організації нових послуг, покращення студентської інфраструктури, створення програм підтримки та розвитку студентів і багато інших.

Соціальні проекти та допомога: організація та підтримка соціальних проектів (екологічні ініціативи, благодійний збір коштів тощо) а також надання підтримки студентам у важких життєвих ситуаціях

Також ОСС надають консультативну підтримку студентам у вирішенні різних питань, пов'язаних з навчанням, соціальними питаннями, кар'єрним розвитком тощо. Вони можуть надавати інформацію, рекомендації, сприяти вирішенню конфліктів та проблем, а також допомагати студентам залучатись до активної участі в житті університетської спільноти.

ОСС здійснюють і освітню діяльність: проводять тренінги, лекції, семінари з різних тем, спрямованих на розвиток навичок та здібностей студентів. Вони можуть пропонувати освітні програми, підготовку до екзаменів, навчальні курси та інші форми підтримки у навчальному процесі.

Ці форми діяльності допомагають органам студентського самоврядування реалізувати свої цілі та завдання, сприяють розвитку студентського співробітництва, самореалізації та активної участі студентів у житті університету.

Аналізуючи форми роботи студентського деканату на факультеті іноземної філології та соціальних комунікацій, варто переглянути заходи за останній 2022-2023 навчальний рік [1]. Таким чином, командою деканату були організовані наступні заходи: посвята у першокурсники, «Міні інтеграл», «Золотий Інтеграл», «Інтелектуальні баталії», «Вгадай мелодію», «Що? Де?

Коли?», дебати «А хто правий?», «Міжгалактичні шашки», три кіно-вечори, квест в рамках тижня факультету, дружня гра з волейболу та бадмінтону, квартирник, «Віч-на-віч з деканом», опитування студентів щодо якості освіти, тренінги з оформлення наукових тез, онлайн-зустрічі зі студентами різних курсів, що перебувають на програмах академічної мобільності, підтримка студентського проекту «Sunday Camp». Також були підтримані ініціативи студентського ректорату з організації «Точок Незламності» під час блек-ауту та акцію від факультету технічних систем та енергоефективних технологій «Робимо окопні свічки».

Отже, органи студентського самоврядування в СумДУ, зокрема факультету ІФСК, здійснюють різноманітну діяльність в рамках основних напрямів, що включають інформаційну роботу, спортивно-масову роботу, профорієнтаційну роботу, соціально-побутову роботу, адаптаційну роботу, навчально-наукову роботу та культурно-масову роботу. Ці напрями і форми діяльності спрямовані на забезпечення всебічного розвитку студентів, задоволення їхніх потреб та інтересів, підтримку їхнього соціального, академічного та культурного життя, залучення студентів до позанавчальної діяльності, їх адаптації та надання їм якісного та корисного дозвілля. Основні напрями та форми діяльності органів студентського самоврядування в СумДУ та на факультеті ІФСК орієнтовані на представництво і захист інтересів студентів, організацію студентського життя та культурних заходів, а також на надання соціальної допомоги та благодійність. Вони сприяють формуванню лідерських якостей, соціальної відповідальності, творчого та інноваційного мислення, спортивної активності, адаптації до умов навчання, професійного розвитку та культурного розвитку студентів.

2.3 Організація та проведення конкурсу «Золотий Інтеграл» як інструмент розвитку soft skills менеджера соціокультурної діяльності

«Золотий Інтеграл» – це конкурс-огляд художньої самодіяльності першокурсників Сумського державного університету. Програма виступу факультету/інституту складається з номерів згідно означених у положенні номінацій, які об'єднуються однією темою. Тему виступу визначає команда факультету/інституту, сценарій та матеріали до виступів готують учасники команд факультетів/інститутів.

Організаторами конкурсу з 2019 року виступає студентський ректорат за підтримки Культурно-мистецького центру СумДУ. В той час, як режисурою, постановкою, костюмами тощо займається команда організаторів факультету/інституту.

Таким чином організацію конкурсу «Золотий Інтеграл» можна поділити на наступні етапи:

- визначення цілей конкурсу, таких як сприяння творчості студентів, підтримка самовираження та розвитку мистецьких здібностей, адаптація першокурсників до студентської спільноти;
- формування організаційного комітету: створення команди, яка буде відповідати за планування, координацію та проведення конкурсу. Ця команда, зазвичай включає студентського ректора та студентських деканів/директорів факультетів/інститутів;
- пошук та збір команди-організаторів;
- організація відбіркових етапів для визначення учасників, які будуть брати участь у фінальному етапі конкурсу;
- розробка сценарію та підготовка документів (службові записки на приміщення для репетицій, а також службові записки у випадку пропуску пар для студентів);

- репетиційний процес, підготовка учасників командами організаторів на кожному факультеті/інституті;
- підбір костюмів, оздоблення сцени, пошук реквізитів;
- проведення фінального етапу, виступ.

Під час першого етапу, розробляться положення, в якому чітко прописуються всі дати та дедлайни, всі дозволені теми та номінації, пояснення до номінацій та вимоги. Щороку воно розробляється по-новій, на основі попереднього, з урахуванням поточної ситуації (пандемія, війна тощо). Наприклад, в 2023 році в положення були внесені такі зміни як заборона підняття тем:

- війни та збройної агресії;
- фізичних особливостей людей, людей з обмеженими можливостями (якщо це не є учасник конкурсу):
  - релігії;
  - політики;
  - психічних захворювань (Додаток А).

Наступним етапом студентський ректор збирає нараду зі студентськими деканами та директорами факультетів/інститутів відповідно для обговорення і погодження положення, а також для передання актуальної інформації щодо конкурсу. Під час таких нарад, командою органів студентського самоврядування розробляється та затверджується афіша, відбувається пошук спонсорів конкурсу, визначається порядок виступаючих, обирається загальна тема для команд. Важливо зауважити, що саме студентський ректор відповідає за цензуру виступів, тобто вичитує сценарії та відвідує репетиції у актовій залі.

Студентські декани та директори починають пошук команди, що займатиметься безпосередньо підготовкою виступу. Зазвичай, команда студентського деканату активно бере в цьому участь, а саме студентський декан займається пошуком команди, в яку може входити сам він та заступники студентського декана з культурно-масової та адаптаційної роботи, в той час як

секретар студентського декана займається підготовкою службових записок. Команда-організаторів завжди складається з людей (найчастіше студентів старших курсів та випускників факультету), які брали участь у «Золотому Інтегралі» і розуміють принцип цього конкурсу і виступів. До команди важливо залучити щонайменше по одній людині, яка спеціалізується у наступних напрямках: театральне мистецтво, танці, вокал, гра на музичних інструментах, гравці Клубу веселих та кмітливих (КВК)/ліги Сумки тощо.

Надалі команда збирається для обговорення ідеї виступу. За допомогою студентського деканату організовується «Міні інтеграл» та відбори у різні номінації, такі як «Театральна постановка та СТЕМ», «Танці», «Вокал та гра на музичних інструментах», також організатори закликають студентів, які вважають, що нічого не вміють, в якості масовки, або допомоги за кулісами, щоби якомога більше першокурсників могли взяти участь у цьому заході.

Наступним етапом є підготовка та написання сценарію, а також створення образів. Розробка сценарію та створення образів є чи не найскладнішим та найвідповідальнішим процесом. Після відборів, команда збирається для написання сценарію. Однією з умов, згідно положення про «Золотий Інтеграл» є те, що виступ має виглядати цільним. Отже, це має бути щось схоже на виставу. Звідси, команді необхідно створити історію, розподілити сюжет на номери і різні номінації, задовольняючі умови положення, а саме: не менше шести номерів у п'ятьох номінаціях, та не більше восьми номерів, з яких в одній номінації максимум два номери. Також команді необхідно підібрати образи під тих, хто пройшов відбір, адже чим вдаліше підібрані образи та ролі, тим більше шансів на перемогу. Дуже важливим у сценарії є логічність і послідовність, що не так вже і легко зробити з умовою довжини виступу 30 ($\pm$ 5 хвилин).

Сам репетиційний процес відбувається від двох тижнів до місяця. На останньому тижні репетицій, зазвичай, вже мають бути підібрані костюми та готові всі необхідні реквізити, а також продумані та зроблені декорації.

Останній етап – етап виступу є найскладнішими, адже менеджеру необхідно проконтролювати, щоб всі вчасно прийшли, встигли перевдягнутися та нафарбуватися, прорепетирувати у костюмах, не забути власні реквізити та що за чим йде, слідкувати за закуліссям (щоб все проходила максимально безшумно, та спокійно), а також підтримувати своїх учасників, адже для багатьох з них – це перший виступ на сцені.

Важливо зауважити, що студентський ректор та студентський декан виступають менеджерами своїх команд. Вони відповідають за вчасну підготовку документації, пошук необхідних матеріалів, реквізитів, коштів, за комунікацію як зі своєю командою, так і з організаційним комітетом тощо.

Організація конкурсу "Золотий Інтеграл" може мати наступні етапи:

1. Планування – вибір загальної теми конкурсу, написання положення з вимогами, правилами та критеріями оцінювання, складання розкладу подій.
2. Реклама – створення та розповсюдження інформації щодо конкурсу, відборів на конкурси, та часом і місцем проведення. Це може включати створення публікацій в соціальних мережах, організацію інформаційних заходів тощо.
3. Організація та координація подій. Це планування та організація конкурсу, забезпечення необхідного обладнання та ресурсів, залучення суддів та спонсорів.
4. Управління командою – підбір команди організаторів, розподіл обов'язків, забезпечення співпраці та взаємодії між учасниками.
5. Оцінювання та нагородження – підготовка нагород та проведення церемонії нагородження.
6. Оцінка та зворотній зв'язок: збір фідбеку від учасників, глядачів та членів журі для оцінки якості організації конкурсу та з'ясування можливостей для подальшого вдосконалення.

7. Поширення інформації про результати конкурсу та досягнення переможців через різні медіа-канали, що допоможе підвищити їх визнання та привернути увагу до мистецької самодіяльності.

Для менеджера соціокультурної діяльності даний конкурс-огляд є чудовою практикою та можливістю розвинути свої soft skills. Наприклад, комунікативні здібності: під час організації виступу для конкурсу необхідно дуже багато комунікувати:

- з організаціями для спонсорування призів для переможців;
- з адміністрацією університету, щодо виділення приміщення для репетицій, затвердження теми, сценарію та музики, проведення репетицій на сцені в актовій залі, забезпечення необхідною апаратурою;
- з керівниками творчих колективів СумДУ (за необхідності кваліфікованої поради або допомоги, наприклад з номером або костюмами);
- з викладачами, щодо можливих пропусків пар першокурсниками.

Окрім комунікації, також організація «Золотого Інтегралу» впливає на розвиток ораторських здібностей, адже необхідно залучити якомога більше першокурсників, змотивувати їх на плідну працю та перемогу, зарядити команду організаторів на успіх та підтримувати комфортний клімат в колективі. Важливо зауважити, що, зазвичай, в даному конкурсі бере участь багато студентів і всі вони з абсолютно різними характерами, з різних спеціальностей, а, отже, треба до всіх знайти підхід, особливо на час останніх репетицій перед виступом, коли вже всі (як організатори, так і учасники) стомлені репетиційним процесом. Одразу ж можна зауважити і про розвиток емоційного інтелекту, а саме усвідомлення та вміння контролювати власні емоції та розуміти емоції оточуючих і вміти з цим працювати.

Креативність та інноваційність також дуже активно розвиваються під час організації. Конкурс викликає інтерес до творчості серед учасників, а також і у самих організаторів. Вони можуть надихатися на нові ідеї та способи

організації події, що сприяє розвитку творчих. Також, організація конкурсу дає можливість впроваджувати новаторські формати, теми, правила та оцінювальні критерії. Важливо зауважити, що організація та проведення цього конкурсу створюють творче середовище для великої кількості людей, які можуть створити унікальну та запам'ятовувальну атмосферу конкурсу, що відобразатиме їх власні креативні здібності. Написання сценарію на актуальну тему, підбір костюмів та реквізитів, оздоблення сцени, підбір музичного супроводу та світлових ефектів, допомога учасникам у пошуках образу та родзинок виступу – все це задача організаторів.

Для менеджера соціокультурної діяльності також важливими є лідерські якості. Саме під час підготовки та проведення цього конкурсу-огляду, які можна також розвинути. Необхідність брати ініціативу у власні руки, приймати рішення, організовувати як команду, так і учасників, бути зібраним і все тримати під контролем, мотивувати всю команду факультету, розв'язувати проблеми та попереджати конфлікти, якщо вони виникають – задача безпосередньо студентського декана, адже він, першочергово, є представником факультету/інституту на арені університету. Від цієї роботи залежить загальне враження про факультет/інститут та його студентів.

Організація та проведення конкурсу-огляду художньою самодіяльністю першокурсників «Золотого Інтегралу» – досить складний процес, який потребує відповідального керівника, що зможе організувати команду-організаторів. Від цього залежить загальний результат виступу, а також бажання першокурсників продовжувати традицію та в майбутньому займатися постановкою даного дійства. "Золотий Інтеграл" є важливим інструментом для розвитку soft skills менеджера соціокультурної діяльності. Він дозволяє менеджеру вдосконалити свої комунікаційні, організаційні, творчі, лідерські та керівницькі навички, що необхідні для ефективного виконання завдань у сфері соціокультурної діяльності.

Під час організації виступу на «Золоту інтегралі» факультету ІФСК у 2023 році, я, як студентський декан факультету, взяла на себе обов'язки керуванням командою та процесом. Через мене здійснювалась комунікація зі студентським ректоратом, я займалася оформленням документації для проведення конкурсу (такої як службові записки на приміщення (Додаток Б), апаратуру, пропуск пар), мною була зібрана команда енергійних, творчих та натхненних студентів, завдяки співпраці з якими ми створили потужний виступ. Також я приймала безпосередню участь у написанні сценарію, підготувала номер «Авторський художній твір» (Додаток В), займалась пошуком та підбором костюмів, а також створенням реквізитів. «Золотий Інтеграл» виступив чудовою практикою моїх менеджерських навичок під час навчання, адже це є досить масштабний проект, який потребує певних знань та вмінь, а також дає змогу розкрити свій творчий потенціал, розвинути навички тайм-менеджменту, комунікативні, лідерські, організаційні здібності. Та що є не менш важливим, підготовка даного виступу дала змогу оцінити себе на стресостійкість.

Отже, організація та проведення конкурсу-огляду «Золотий Інтеграл» виступає вдалим інструментом для розвитку soft skills у менеджера соціокультурної діяльності, а також чудовою практикою. Конкурс сприяє розвитку різноманітних навичок та вмінь, які є ключовими для успішної роботи в цій сфері. Організація конкурсу вимагає від менеджера здатності до організаційного та проектного менеджменту, розвиває комунікативні навички, лідерські якості, а також є корисним досвідом для подальшої роботи в соціокультурній сфері. Від менеджера соціокультурної діяльності організація такого та подібних конкурсів вимагає вміння ефективного розподілу часу, ерудованості, творчості, інноваційності, вміння приймати та кидати виклики суспільству.

2.4 Рекомендації головам ОСС та командам студентського ректора і деканів/директорів факультетів/інститутів

Успішний менеджер соціокультурної діяльності має опанувати певні навички для своєї конкурентоспроможності, які можна сформувати під час роботи в органах студентського самоврядування. Тому, ось декілька рекомендацій як це зробити.

1. Для менеджера соціокультурної діяльності важливо вміти ефективно спілкуватися з різними стейкхолдерами, такими як студенти, викладачі, адміністрація та зовнішні партнери. Розвивайте навички слухання, віддайте увагу співрозмовникові, проявляйте інтерес до його думок і почуттів, ставте запитання для уточнення та розуміння, уникайте перебивання та приймайте інформацію об'єктивно. Вчіться висловлювати свої думки чітко і зрозуміло, враховуйте свою мову та тон голосу, сприймайте невербальні сигнали і використовуйте відповідні жести та міміку для підсилення своїх слів. Розвивайте невербальну комунікацію, адже, невербальні сигнали, такі як жести, міміка, тіло, голосовий тон і контакт очима, можуть відігравати велику роль у спілкуванні. Навчіться контролювати свою невербальну комунікацію, розуміти інші невербальні сигнали та використовувати їх для покращення спілкування. Вміння ставити правильні запитання допомагає поглибити розуміння теми і підтримує активне спілкування. Вивчіть різні типи запитань, такі як відкриті, закриті, уточнюючі, щоб ефективно взаємодіяти з іншими. Комунікація повинна враховувати специфіку аудиторії та контекст, у якому вона відбувається. Застосовуйте свій спосіб спілкування, мову та підходи до потреб та очікувань вашої аудиторії. Найкращим способом вдосконалення комунікаційних навичок є практика. Використовуйте різноманітні можливості для спілкування, такі як участь у дебатах, презентації, рольові ігри, тренінги тощо. Записуйте свої спостереження та відгуки для подальшого вдосконалення.

2. Розвиток лідерських якостей – навчайтеся бути ефективним лідером. Одним із ключових аспектів успішного лідерства є здатність мотивувати інші до спільних зусиль. Лідер повинен бути здатним надихати, підтримувати та направляти свою команду до досягнення спільних цілей. Це вимагає від нього вміння ефективно комунікувати, розуміти потреби та мотивацію своїх підлеглих, а також виявляти інтерес до їхнього успіху. Лідер повинен мати здатність розробляти стратегію для досягнення мети. Він також повинен бути здатним ефективно організувати та керувати робочим процесом, делегувати завдання та ресурси, а також виявляти та вирішувати проблеми, які можуть виникнути по ходу виконання завдань. Розвивайтесь та самовдосконалюйтесь, бо розуміння своїх сильних сторін та здатність делегувати завдання є важливими аспектами успішного лідерства.

3. Навчайтеся планувати та керувати процесами, розподіляти ресурси, встановлювати пріоритети і виконувати завдання вчасно та ефективно. Важливо мати систематичний підхід до управління проектами та подіями, враховуючи різні етапи виконання та контролю. Не менш важливою є і навичка тайм-менеджменту для найефективнішого результату. Допомогти у розвитку цих навичок можуть всілякі планери, щоденники, блокноти тощо. Вміння давати об'єктивний час на виконання роботи і встигати робити її в зазначений дедлайн є необхідним для менеджера соціокультурної діяльності.

4. Стимулюйте свою творчість та вміння думати нестандартно. Застосовуйте інноваційні підходи в організації подій та проектів, пошукайте нові ідеї та рішення. Розширюйте свій кругозір, досліджуйте тренди та сучасні підходи до соціокультурної діяльності. Відвідайте виставки, концерти, переглядайте роботи провідних event-компаній тощо для того, щоб бути в курсі нових тенденцій.

5. Важливо навчитися ефективно вирішувати конфлікти, знаходити компромісні рішення та вести конструктивні діалоги зі всіма зацікавленими сторонами, адже конфлікти можуть виникнути абсолютно в будь-якому суспільстві. Для цього можна проходити різні тренінги як онлайн так і офлайн,

проходити курси з медіації тощо. Розвивайте емоційний інтелект, аби відчувати та контролювати власні емоції і вміти співпрацювати та впливати на емоції оточуючих.

6. Вміння працювати в команді та співпрацювати з різними людьми є ключовим для успіху в управлінні соціокультурною діяльністю. Навчайтеся слухати інших, враховувати їхні ідеї та думки, спільно приймати рішення та досягати спільних цілей. Важливим є як і вміння слухати та чути думки інших, так і доносити свої власні, а також знаходити компроміс.

7. Розвивайте свої навички та знання в галузі управління соціокультурною діяльністю. Читайте літературу, вивчайте кейси успішних проєктів, беріть участь у тренінгах та семінарах, залучайтеся до професійних спілок та мереж, щоб постійно вдосконалюватися у своїй роботі.

Висновки за другим розділом

Підводячи підсумок за другим розділом, зауважимо, що було виконано всі завдання, поставлені до практичної частини.

1. Проаналізовано нормативну регламентації та визначено, що управління в соціокультурній сфері в роботі органів студентського самоврядування базується на принципах, прописаних у законодавстві України та положенні про органи студентського самоврядування закладу вищої освіти.

2. Окреслено основні напрямки та форми діяльності органів студентського самоврядування. Напрямами є інформаційна робота, спортивно-масова робота, профорієнтаційна робота, соціально-побутова робота, адаптаційна робота, навчально-наукова робота, культурно-масова робота. Всі ці напрямки спрямовані на представництво та захист інтересів студентської спільноти. Основні форми діяльності органів студентського самоврядування СумДУ включають: організацію заходів і подій; представницьку роботу; розробку та реалізацію проєктів; консультативну роботу та освітню діяльність. На прикладі студентського самоврядування факультету ІФСК проаналізовано застосування цих форм та напрямків діяльності і перелічена їх кількість. Таким чином, найбільше уваги приділяється культурно-масовій та адаптаційній роботі.

3. Розглянуто організацію конкурс-огляду художньої самодіяльності «Золотий Інтеграл» як інструмент розвитку soft skills менеджера соціокультурної діяльності. З чого виходить, що під час організації та проведення даного заходу, від менеджера соціокультурної діяльності вимагається максимальна сконцентрованість як на поточній ситуації та підготовці, так і на результаті, стресостійкість, емоційний інтелект, навички тайм-менеджменту, комунікативні та лідерські навички, творчість, інноваційність тощо. Тому, підготовка «Золотого Інтегралу» може виступати не тільки можливістю розвинути свої soft skills, а й випробувати себе, як

менеджера практично, адже цей конкурс-огляд цілком можна вважати повноцінним проєктом для організаторів.

4. Розроблено та надано рекомендації головам ОСС та командам студентського ректора і деканів/директорів факультетів/інститутів, в яких зазначені найнеобхідніші навички в їх роботі як менеджерів. Відповідно, надано рекомендації щодо розвитку комунікативних, лідерських, організаційних навичок, а також тайм-менеджменту, емоційного інтелекту, вміння працювати в команді та постійно самовдосконалюватися.

ВИСНОВКИ

Підводячи підсумок, зауважимо, що в результаті виконання дипломної роботи вдалося поетапно вирішити всі поставлені завдання. Це дозволило досягнути визначеної мети, а саме дослідити механізми та інструменти формування менеджерських навичок в управлінні соціокультурною діяльністю в роботі ОСС.

1. Розглянуто компетентності необхідні для роботи менеджера соціокультурної діяльності у майбутньому, які залежать від технологічних, економічних, політичних, соціальних тощо змін у світі. Для більшої конкурентоспроможності менеджера соціокультурною діяльності у майбутньому, можна виділити наступні навички можна: креативність, гнучкість, інноваційність, комп'ютерна та цифрова грамотність, лідерство, етичність, навички тайм-менеджменту, аналітичні, соціальні навички, емоційний інтелект.

2. Проаналізовано програмні документи з розвитку компетентностей, умінь та навичок менеджера соціокультурної діяльності що транслюють важливість професії для розвитку культурної та туристичної галузей, а також підтримки національної ідентичності та культурного розвитку країни. На міжнародному рівні, в програмах з розвитку менеджменту культури та мистецтва, акцентується на розвитку навичок управління культурними проектами, фінансового планування та розробки стратегій залучення громадських організацій та інших зацікавлених сторін. Також, враховуючи різноманітність культурних індустрій, в програмах надається увага розвитку спеціальних компетенцій в окремих сферах культурної діяльності, таких як музейна справа, театральне мистецтво, кінематографія, музичне мистецтво, література та інші. В Україні, у програмах з розвитку менеджменту соціокультурної діяльності, наголошується на формуванні компетенцій у галузі управління культурними проектами, фінансового менеджменту, маркетингу та реклами, взаємодії з громадськістю та

державними структурами. Крім того, в програмах надається увага формуванню загальнокультурних компетенцій, таких як культурологія, історія та теорія культури, етика та естетика, а також спеціальних компетенцій з окремих галузей культурної діяльності. Тобто, окрім загальновизнаних компетентностей, якими має володіти менеджер культури, національні програми мають свої особливості, які відображають специфіку культурної та мистецької сфери країни, де вони розробляються.

3. Досліджено технології формування та розвитку *hard-* та *soft skills* менеджера соціокультурної діяльності, які включають в себе навчання, тренінги, відвідування конференцій та семінарів, онлайн курсів та вебінарів, використання спеціалізованих програм та інструментів. Відмінною характеристикою у формуванні та розвитку між *hard* та *soft skills* є те, що *soft skills* пов'язані з соціальною складовою життя і не можуть бути добре розвинуті без безпосереднього втручання сторонніх людей. Важливо зазначити, що розвиток *hard skills* є постійним процесом, і менеджер повинен залишати час та зусилля для постійного вдосконалення своїх професійних навичок. Регулярне використання цих технологій може допомогти менеджеру знайти нові інструменти та методи роботи, підвищити ефективність своєї роботи та досягти поставлених цілей.

4. Проаналізовано нормативну регламентацію діяльності органів студентського самоврядування. Робота ОСС базується на принципах, прописаних у законодавстві України та положенні про органи студентського самоврядування закладу вищої освіти. Також, варто зауважити, що діяльність ОСС також і відповідає міжнародним нормам, що зазначені в Міжнародному пакті про економічні, соціальні і культурні права та Загальній декларації прав людини.

5. Окреслено основні напрями та форми діяльності органів студентського самоврядування в СумДУ та на факультеті ІФСК, що здійснюють різноманітну діяльність в рамках основних напрямів. Ці напрями і форми діяльності спрямовані на забезпечення всебічного розвитку студентів,

задоволення їхніх потреб та інтересів, підтримку їхнього соціального, академічного та культурного життя, залучення студентів до позанавчальної діяльності, їх адаптації та надання їм якісного та корисного дозвілля, а також на надання соціальної допомоги та благодійність. Діяльність органів студентського самоврядування сприяє формуванню лідерських якостей, соціальної відповідальності, творчого та інноваційного мислення, спортивної активності, адаптації до умов навчання, професійного розвитку та культурного розвитку студентів.

6. Визначено вплив організації та проведення конкурсу-огляду «Золотий Інтеграл» на розвиток soft skills менеджера соціокультурної діяльності. Конкурс сприяє розвитку різноманітних навичок та вмінь, які є ключовими для успішної роботи в цій сфері. Організація конкурсу вимагає від менеджера здатності до організаційного та проєктного менеджменту, розвиває комунікативні та креативні навички, лідерські якості, а також є корисним досвідом для подальшої роботи в соціокультурній сфері. Від менеджера соціокультурної діяльності організація такого та подібних конкурсів вимагає вміння ефективного розподілу часу, ерудованості, інноваційності, вміння приймати та кидати виклики суспільству.

7. Розроблено та надано рекомендації для голови ОСС, для ОСС та для студентів спеціальності МСКД, в яких зазначено як можна набути найнеобхідніших навичок у соціокультурній сфері. В першу чергу, це самоосвіта, яка полягає в опануванні відповідної літератури, відвідуванні тренінгів, семінарів, виставок, концертів тощо, перегляд робіт сучасних професіоналів у даній сфері для розуміння тенденцій і нових технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Instagram студентського деканату ІФСК. URL: https://instagram.com/sg_ifsk?igshid=MzRlODBiNWFiZA== (дата звернення: 10.05.2023)
2. Амелін А. Контури майбутнього – 2033. Які навички будуть потрібні через 10 років. URL: <https://nv.ua/ukr/opinion/maybutnye-yaki-navichki-treba-rozvivati-lyudini-ostanni-novini-50310322.html> (дата звернення: 10.02.2023).
3. Длугунович Н. А. Softskills як необхідна складова підготовки ІТфахівців. Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. 2014. № 6. С. 239–242. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_tekh_2014_6_47 (дата звернення: 20.03.2023).
4. Загальна декларація прав людини. Стаття 27. URL: <https://www.coe.int/uk/web/compass/the-universal-declaration-of-human-rights-full-version-#> (дата звернення 21.02.2023).
5. Закон України «Про вищу освіту». – Відомості Верховної Ради – 2017. Стаття 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 21.02.2023).
6. Закон України «Про основні засади молодіжної політики». – Відомості Верховної Ради – 2021. Стаття 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text> (дата звернення 21.02.2023).
7. Конвенція про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження від 20.10.2005 р. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000142919?posInSet=14&queryId=9d239981-90ac-4058-ac80-e4e05c1e0e93> (дата звернення: 22.02.2023).
8. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права. Стаття 15. URL: https://zakon.cc/law/document/read/995_042 (дата звернення: 21.02.2023).

9. Міжнародний стандарт класифікації освіти. Сфери освіти та навчання 2013. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf> (дата звернення: 25.02.2023)
10. Положення про OCC. URL: <https://studrada.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/03/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B5-%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D1%80%D1%8F%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B2-%D0%A1%D1%83%D0%BC%D0%94%D0%A3-%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%96%D1%8F-06.pdf> (дата звернення: 21.02.2023).
11. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 028 "Менеджмент соціокультурної діяльності": Наказ від 20.06.2019 р. № 870. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/028-menedzhment-sotsiokulturnoi-diyalnosti-bakalavr.pdf> (дата звернення: 05.03.2023).
12. Профіль програми "Менеджмент соціокультурної діяльності". Вид. офіц. URL: <https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/2392> (дата звернення: 05.03.2023).
13. Рамкова конвенція Ради Європи про значення культурної спадщини для суспільства : Конвенція Ради Європи від 27.10.2005 р. : станом на 19 верес. 2013 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_719#Text (дата звернення: 20.02.2023).
14. Рекомендація Ради щодо ключових компетенцій для навчання впродовж життя від 22.05.2018 р. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2018.189.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2018:189:TOC (дата звернення: 22.03.2023).

15. Центр «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності». Future of work 2030: Як підготуватися до змін в Україні. URL: https://careerhub.in.ua/future-of-work-research.pdf?fbclid=IwAR1Po761mINiEVxFpfJOCwboRJcE48oFcdWROIUo1lqCHgr9NHgF2_DuDyo (дата звернення: 10.05.2023).

ДОДАТКИ

Додаток А

Положення про проведення конкурсу-огляду художньої самодіяльності першокурсників «Золотий Інтеграл-2022» у Сумському державному університеті

5. Умови конкурсу.

– Програма виступу факультету/інституту складається з номерів згідно означених у положенні номінацій, які об'єднуються однією темою. Тему виступу визначає команда факультету/інституту, сценарій та матеріали до виступів готують учасники команд факультетів/інститутів.

– Репертуар: національний фольклор, твори вітчизняних та світових авторів, твори самодіяльних авторів, естрадні, авторські твори та інші, що відображають актуальність сьогодення.

– Обов'язковою умовою конкурсу у вокальних номінаціях є використання фонограми «МІНУС», у тому числі і у номінації «фінальна пісня». Не допускається використання фонограми «плюс»! Фонограми з бек-вокалом дозволяється використовувати тільки для солістів, якщо партія бек-вокалу не дублює основну мелодію. Для виступу малих форм і ансамблів не дозволяється використання фонограм з прописаним бек-вокалом.

– Кожен факультет/інститут повинен представити не більше 8 номерів і не менше 6 номерів (включаючи фінальний номер) не менше ніж у 5 різних номінаціях (включаючи конференс). У кожній номінації факультет/інститут має право показати не більше 2-х номерів (у тому числі сольні виступи, малі форми, колективи).

– Заборонено підіймати теми:

- війни та збройної агресії;
- фізичних особливостей людей, людей з обмеженими можливостями (якщо це не є учасник конкурсу):
- релігії;
- політики;
- психічних захворювань.

– Заборонено використовувати мову та культурну спадщину держави-агресора.

– За порушення пунктів 5.5, 5.6 передбачено зниження балів, виставлених суддями, у кількості 10 балів в цілому за виступ, незалежно від кількості виявлених порушень.

- Всі вокальні номери, в тому числі фінальний номер повинні виконуватись під фонограму «мінус», або під супровід музичних інструментів.
- Час виступу факультету/інституту – 30 (+ - 5) хвилин. За порушення факультетом часового регламенту журі має право знімати по 1 балу з загального рахунку за кожну хвилину понад ліміт. Якщо затримка часу виникла за технічних причин з вини технічних служб, бали не будуть зніматися.
- Відповідальність за підготовку виступів першокурсників, за змістове наповнення програми факультету/інституту, а також за життя і здоров'я учасників команди під час репетицій та виступу несуть заступники деканів/директорів з виховної роботи та студентські декани/директори.
- За технічне забезпечення та графік і організацію репетицій відповідальність несе КМЦ.

Додаток Б

Службова записка щодо надання у користування аудиторії Г-200

Проректору ІРРЗ
 БОЙКО Богдану
 В. о. студ. декана ф-ту ІФСК
 СТОКРАТНОЇ Сніжани

Службова записка

18.10.2022

м.Суми

№6

Просимо Вас надати у користування аудиторію Г-200 для проведення “Міні інтегралу” для попередньо-зареєстрованих студентів першого курсу факультету іноземної філології та соціальних комунікацій. Захід планується провести 19.10.2022 з 14:30 до 19:00. Орієнтовна кількість учасників – 30 осіб.

Відповідальна особа – в.о. студентського декана факультету ІФСК
 Стократна Сніжана Олегівна.

В.о студ. декана ф-ту ІФСК

Стократна С.О.

Авторський художній твір (сценарій «Золотого інтегралу 2022)

Ми з батьком сьогодні разом ходили на базар і він виміняв мені такі гарні зірочки з місяцем, їх навіть на гілочки можна прив'язати. А минулого тижня, тато привіз з міста яскравого півника. Я весь тиждень бігала поряд з ним в полі, а він подарував іграшку за це. Хоча, він ніколи нічого не вимагає від мене у роботі, іноді навіть грається зі мною у хованки між соняшників.

Коли випадає перший сніг, тато з самого ранку катає мене на санчатах, а потім ми влаштовуємо справжні баталії у сніжки і робимо на кучугурах янголяток.

А ще я дуже люблю, коли ми всі разом ліпимо сніговика: мама знаходить найкращу морквинку для носика, а тато підіймає мене на руки, щоб я сама наділа відро на голову білого велетня. Малечєю, я постійно каталася на татовій спині, а мама, сміялася і називала мене реп'яшком. Бо ж я ніколи не могла відлипнути від нього.

Я дуже люблю свою сім'ю. Ми завжди разом, завжди сміємося і обіймаємося, що б не сталося. Разом з ними я відчуваю себе, немов за стінами фортеці, яку охороняє найкращий лицар і доглядає найдобріша королева.

Ці стіни для мене – теплі мамині обійми та тверде батьківське плече, що огортають мене відчуттям безмежної любові і найсильнішого захисту. Це щире спілкування без брехні, страху та переживань, що тебе не зрозуміють. Це все те, з чого починається моя маленька фортеця, в якій я сама колись стану королевою.

Мені не страшно дорослішати, бо я знаю, що, я завжди можу прийти додому, де мене вислухають, підтримають і зрозуміють. Я впевнена: що б не сталося, батьки завжди будуть на моєму боці.

Джерело: власна розробка